

C123 – CUL15

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

5 februari 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Felix Strackx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over een meer evenwichtig sportaanbod op de VRT

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 5 februari 2004

VOORZITTER : De heer Jo Vermeulen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.20 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Felix Strackx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over een meer evenwichtig sportaanbod op de VRT

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Strackx tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over een meer evenwichtig sportaanbod op de VRT.

De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wekelijks nemen honderd-duizenden Vlamingen in competitieverband deel aan een van de tientallen sportdisciplines.

Wie nooit de krant leest en enkel afgaat op het sportaanbod op de openbare omroep, moet wel de indruk krijgen dat er maar drie sporten bestaan : voetbal, wielrennen en tennis. Over de andere sporten wordt nauwelijks gesproken. Het lijkt wel alsof er niet aan zwemmen, volleybal, basketbal, atletiek, roeien, judo, karate, gymnastiek, enzovoort wordt gedaan in Vlaanderen, om nog maar te zwijgen over korfbal, ijshockey, schaatsen en dergelijke waar nooit wat van gezegd wordt. Sportcompetities voor personen met een handicap en vrouwencompetities komen al helemaal niet aan bod. Het lijkt wel alsof maar één vrouw en één persoon met een handicap in Vlaanderen aan sport doen.

Nochtans bereiden al deze mensen zich even goed voor en zetten ze zich even hard – en soms zelfs harder – in dan de sportbeoefenaars die wel op televisie komen. Enkele weken geleden werd Pieter Gysel Europees kampioen op de 3.000 meter schaatsen. Alhoewel dit een bijzondere prestatie is,

kwam die helemaal niet aan bod in het sportnieuws. Het argument dat er te weinig belangstelling zou zijn voor deze sporten, gaat niet op. Onbekend maakt immers onbemind, en op die manier belanden we natuurlijk in een vicieuze cirkel. Op de Staten-Generaal van de sportclubs werd de VRT nochtans gevraagd om voldoende aandacht te besteden aan alle sporten en om de federaties te steunen.

Mijn schriftelijke versie van deze vraag om uitleg dateert al van een hele tijd geleden, en er zijn ondertussen nieuwe feiten. Op zondagnamiddag bijvoorbeeld kunnen we op Canvas kijken naar het programma 'Sportpaleis' waar er zowaar 20 minuten tot een halfuur wordt besteed aan zaalsporten zoals hand-, volley- en basketbal. Enkele weken geleden heb ik tot mijn grote verbazing zelfs een ijshockeywedstrijd kunnen bekijken. Voor veel Vlamingen moet dat een verrassing zijn geweest omdat velen niet eens weten dat er in Vlaanderen ook aan die sport wordt gedaan.

Vorige zondag was er dan een handbalinterland te zien. Dat is allemaal goed en leuk, maar het spreekt ons niet aan omdat we niet vertrouwd zijn met die sporten. We kennen de regels en de competities niet. We weten niet of het al dan niet om een belangrijke match gaat. Het heeft dan ook weinig zin om die sporten één keer aan bod te laten komen. Als er geen continuïteit is, kunnen we niet verwachten dat het publiek er massaal naar zal kijken. Als deze sporten regelmatig aan bod komen, zou het publiek ermee vertrouwd geraken en de sport ook begrijpen.

Recent werd ook het derde sportnet voor de VRT goedgekeurd. Ik ben daar grote voorstander van en stel voor om het niet bij een eenmalig project te laten. Dit kan de basis zijn voor een permanent sportnet dat het hele jaar aandacht kan besteden aan alle mogelijke sporten die nu helemaal niet aan bod komen.

Strackx

Mijn vraag is dan ook of u de mogelijkheden al hebt onderzocht voor een dergelijk permanent sportnet waar alle sporttakken aan bod kunnen komen. Hebt u de VRT reeds uitdrukkelijk gevraagd om een evenwichtiger sportaanbod te verzorgen? De Vlaamse en nationale kampioenschappen van alle sporten verdienen enige televisieaandacht, al was het maar een korte samenvatting of een vermelding dat die kampioenschappen hebben plaatsgevonden en wie de winnaar is.

Wordt het programma Sportpaleis een vaste waarde op zondagnamiddag, of gaat het om een tijdelijke gebeurtenis? Komt er een soort continuïteit in het aanbod van de sportdisciplines die worden uitgezonden? Of zal men proberen om nu eens ijs-hockey, dan weer handbal en een volgende keer gymnastiek uit te zenden waardoor elke sport slechts een keer per jaar aan bod komt? Dat heeft volgens mij weinig zin.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is inderdaad niet de eerste keer dat we hierover debatteren. Dit onderwerp komt ook steeds ter sprake naar aanleiding van de evaluatie van de beheersovereenkomst.

Als we het hebben over sport op televisie, dan hebben we het meestal over televisierechten, big business dus. De VRT bevindt zich op dat vlak in een bevoorrechte positie.

Ik sluit me aan bij de heer Strackx als hij het heeft over de minder populaire sporten. Soms lijkt het alsof er alleen maar voetbal, wielrennen, Formule 1 en motorcross bestaat. Dat is intussen verbeterd, de VRT heeft daarin het voortouw genomen, onder meer in Hands Up tijdens het Sportpaleis. Het zou echter nog beter zijn indien deze beelden ook 's avonds in prime time worden getoond. Dat brengt geen meerkost met zich mee, maar zorgt wel voor een toegevoegde waarde.

Hoewel we in een communautair land leven, worden al deze sporten binnen eenzelfde competitie gespeeld. Ik geef het voorbeeld van de basketbalcompetitie. Wie veel media-aandacht krijgt, krijgt ook sponsoring en publiciteit, wat zich dan weer vertaalt in het klassement van de basketbalcompetitie. De eerste zijn de Waalse ploegen, de laatste zijn de Vlaamse ploegen. Eén uitzondering is natuurlijk basketbalclub Oostende met de heer

Vande Lanotte, maar we weten ook op welke manier de sponsoring daar tot stand komt.

Tot slot wil ik het nog hebben over het sportnet. Een openbare omroep kan met belastinggeld veel televisierechten kopen, maar moet ook over voldoende plaats beschikken om die uit te zenden. Ik vraag me dan ook af of het niet mogelijk is een permanent sportnet op te zetten. Dat zou voordelen hebben op alle vlakken. Er zou niet langer een opbod zijn tussen de zenders voor de voetbalcompetitie en andere competities. Dat definitief sportnet zou de absolute garantie moeten bieden dat alle sporten voldoende aan bod komen. Dit zou kunnen worden gerealiseerd via een PPS-constructie, meer bepaald via een STER-constructie zoals in Nederland. Publiciteit is dan mogelijk, maar de opbrengst ervan gaat naar de commerciële omroep. Op die manier kan het opbod een halt worden toegeroepen. Daarvoor zijn decretale aanpassingen nodig. CD&V is echter bereid om daar snel en op een constructieve manier aan mee te werken. Het kan ook niet dat bepaalde sporten moeten betalen om op televisie te komen, terwijl andere grote sporten of evenementen geld krijgen om in beeld te komen – we kennen allemaal het verhaal van Godefroid. In basketbal ben ik goed thuis. Tot voor 2 jaar moesten de ploegen zelf de kosten betalen als ze op televisie wilden komen. Het gaat ook over de manier waarop de sport in beeld komt. Als we kijken hoe basketbal op de Spaanse en Franse zenders wordt gebracht, dan is dat een groot verschil met Vlaanderen waar er maar met één camera wordt gewerkt. Dat heeft invloed op de kijker.

Mijnheer de minister, we zijn voorstander van een apart sportnet waar alle sporten aan bod kunnen komen. We willen daar constructief aan meewerken. Op de Staten-Generaal van de sportclubs werd gevraagd om alle Belgische en Vlaamse kampioenschappen in beeld te brengen, daarom niet steeds rechtstreeks. Zo'n net kan via een PPS-constructie worden gefinancierd.

Het opbod tussen de openbare en commerciële zenders moet worden stopgezet. Dat is ook een manier om ervoor te zorgen dat sporten zoveel mogelijk op open net worden uitgezonden. Daar zullen alle sportliefhebbers en bonden erg tevreden mee zijn. Het is een bijzonder belangrijke uitdaging waar onze partij constructief aan wil meewerken, want op die manier kunnen heel wat strubbelingen tussen de zenders worden opgelost. Er zijn met andere woorden enkel winnaars.

De voorzitter : Ik wil het pleidooi ondersteunen om te onderzoeken hoe dergelijke samenwerking

Voorzitter

vorm kan krijgen en om op die manier uit de sfeer van opbod en concurrentie te geraken.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me aansluiten bij de redenering dat er een onmiskenbaar verband is tussen media-aandacht, sponsoring, inkomsten en prestaties.

Het derde sportnet kan een aanleiding zijn om een samenwerking op te zetten tussen de zenders. Of dat in een PPS-constructie moet, laat ik in het midden. Niet alleen de sport, maar ook het medialandschap zullen er beter van worden. Mijn fractie zal zich ook constructief opstellen in dat onderzoek.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, dit debat is hier al vaak gevoerd. De heer Decaluwe stelt daar op geregelde tijdstippen vragen over en bij de bespreking van de beheersovereenkomst is dit ook een vast item.

Ik wil wel vooraf duidelijk zeggen dat ik niet de programmadirecteur van de openbare omroepen : de VRT bepaalt autonoom wat er op het scherm komt. We stellen wel vast dat er de laatste tijd een veel gedifferentieerder aanbod is. De besprekingen in deze commissie zijn daar zeker niet vreemd aan.

Er is al heel wat gezegd over het derde sportnet en over de toekomstige samenwerking tussen de zenders onder welke vorm dan ook. Ik ben er ook voor gewonnen om uit de polemiek te geraken en ervoor te zorgen dat sport in open net blijft zodat mensen er niet voor moeten betalen. Zoveel mogelijk Vlamingen moeten gratis naar sport kunnen kijken. Dat lijkt me een terechte bekommernis en ik weet dat het parlement me daarin steunt. Ik ga met de verantwoordelijken van de verschillende omroepen onderhandelen. Het is goed dat er binnen deze commissie consensus is om samenwerking te laten onderzoeken.

We moeten wel rekening houden met Europa. We kunnen de Europese regelgeving inzake concurrentie niet zomaar naast ons neerleggen. Kartelvorming is iets waar Europa onmiddellijk op reageert. We mogen dat niet relativiseren en moeten goed nadenken hoe we samenwerking zullen aanpakken. We zullen onvermijdelijk een aantal obstakels op

onze weg tegenkomen. De gemoederen zijn gelukkig wat bedaard zodat een gesprek mogelijk is. De eerste opwinding is voorbij. Ik zal op zeer korte termijn werk maken van die samenwerking.

Het is de opdracht van de VRT om de nodige aandacht te besteden aan het uitzenden van sport. Voor de VRT-televisie stelt de beheersovereenkomst 2002-2006 expliciet dat naast voetbal en wielrennen, aandacht moet worden besteed aan diverse sporttakken, voor zover de VRT beschikt over de uitzendrechten. Artikel 1, paragraaf 5 van de beheersovereenkomst blijft daarbij onverminderd van kracht : de VRT legt autonoom zijn programma-aanbod en uitzendschema vast.

Wat de sport betreft, hanteert de VRT-televisie een duidelijk prioriteitenbeleid, gebaseerd op de belangstelling van het Vlaams publiek voor sport. Op basis hiervan is er ruime aandacht voor – in die volgorde – wielrennen, voetbal, tennis, motorsport en internationale competities waarin Vlamingen en Belgen een toonaangevende rol spelen. Dat belet niet dat de VRT daarnaast nog uitgebreid aandacht besteedt aan andere kleinere sporten. Dat gebeurt op dagelijkse basis in de nieuwsuitzendingen en in het Sportpaleis, met een 20-tal bijdragen op jaarbasis.

Op 28 september 2003 werd bovendien 'Hands Up' gelanceerd, een nieuw zaalsportenmagazine met veel aandacht voor basketbal, volleybal en handbal. Het programma doet het sinds zijn lancering zeer goed met een gemiddelde van 113.000 kijkers en een marktaandeel van 18 percent op Canvas. 'Sportbeleving' was ook het centrale thema van de laatste Ketnet-profielidag. Uit de creatieve oefening van die dag zullen ongetwijfeld sportinitiatieven op Vlaanderens populairste kinderezender voortvloeien.

Ook op de VRT-radio komen voetbal, wielrennen en tennis het meest aan bod, in overeenstemming met de wens van de luisteraars. Andere sporttakken worden zeker niet veronachtzaamd, maar worden uitgezonden op een minder frequente basis. De VRT-radiosportredactie gaat bij het selecteren van wedstrijden of sporttakken voor rechtstreekse reportages uit van enkele criteria. Belangrijk is de populariteit van de verschillende sportdisciplines bij de Vlaamse luisteraars, de impact en uitstraling van de diverse evenementen of wedstrijden, de sportieve waarde ervan, en het niveau van de prestaties van de Vlaamse of Belgische deelnemers in internationaal verband.

Keulen

De sportredactie probeert in haar uitzendingen ook een gezonde mix van sporten te brengen, en zo een 'juist' evenwicht te bereiken, waarbij de belangrijkste sporten proportioneel het meest aan bod komen. Ook kleinere, niet-professionele en zelfs marginale sporttakken krijgen aandacht, zodat uiteindelijk het hele sportlandschap op een relevante manier in beeld wordt gebracht.

In de voorbije periode van 1 oktober 2003 tot 7 januari 2004 heeft de radiosportredactie in haar live-programma's naast veelvuldige voetbal-, wiel- en tennisreportages, ook heel wat bijdragen – reportageflitsen of interviews – uitgezonden naar aanleiding van wedstrijden in de volgende sporten : dertien keer basketbal, negen keer volleybal, twee keer handbal, zes keer veldlopen, vier keer autosport, twee keer duatlon, twee keer triatlon, twee keer biljarten, een keer paardensport, een keer synchroonzwemmen op Flanders Open, een keer judo, een keer tafeltennis, een keer motorcross, een keer rugby en een keer korfbal.

In het dagelijks duidend sportmagazine in 'De Wandelgangen' op Radio 1 heeft de sportredactie in dezelfde periode bijdragen gebracht over de volgende sporten : vijf keer over atletiek, vijf keer over basketbal, twee keer over volleybal, een keer over handbal, een keer over skiën, een keer over shorttrackschaatsen, een keer over kunstschaatsen, een keer over ijshockey, een keer over biatlon, een keer over korfbal, drie keer over autosport, twee keer over motorsport, een keer over snooker, een keer over klassiek biljarten, een keer over darts, twee keer over rugby, een keer over zwemmen, een keer over triatlon, een keer over judo, een keer over de paardensport, een keer over de schietsport. Verder waren er nog bijdragen over jeugdsport, sport in Afrika, en doping.

De radiosportredactie heeft de Staten-Generaal van de sportclubs uitgezonden, met bijdragen in het live-sportprogramma op Radio 1 en in het radionieuws. Daarnaast zijn er nog verspreide sportbijdragen in andere radioprogramma's op Radio 2 en Studio Brussel. In de dagelijkse regionale ont-koppelingsprogramma's en het sportprogramma tussen 14 tot 16 uur op zondagnamiddag besteedt Radio 2 aandacht aan enerzijds de regionale uitingen van de grote sporten zoals voetbal, wielrennen en tennis, en anderzijds aan een zeer gevarieerd gamma van kleinere sporten, van sjoelbakken tot bridge. Sinds Piet Theys en Jan Wauters er zijn begonnen werken, is er op de VRT-radio altijd aan-

dacht geweest voor alle aspecten van de sport. Die traditie wordt voortgezet.

In de begroting Sport is 600.000 euro ingeschreven voor Vlaanderen Sportland. Intussen zijn de try-outs bezig. Wij zijn momenteel in gesprek met de drie grote omroepen om na te gaan wie geïnteresseerd is in dat aanbod van 25 minuten. We willen ook aandacht besteden aan de andere aspecten van sport. Hoe leeft een topsporter ? Hoe werken topsportscholen ? Daarnaast zijn er heel wat disciplines die enkel in het buitenland bekend zijn, maar niet in het binnenland. Ook die willen we in dat programma aan bod laten komen. Momenteel wordt daar een concept voor uitgewerkt.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb er spijt van dat ik geen interpellatieverzoek heb ingediend in verband met dat sportnet. Ik merk dat er unanimititeit was geweest om daarover een met redenen omklede motie in te dienen. Ik onthoud uw belofte dat u op korte termijn wil laten onderzoeken of zo'n net mogelijk is. Een belofte van een minister is even goed als een motie.

U hebt in uw antwoord iets gezegd over twintig keer per jaar aan bod komen in 'Sportpaleis'. Ik heb dat niet goed begrepen.

Minister Marino Keulen : De kleinere sporten komen in 'Sportpaleis' twintig keer per jaar aan bod.

De heer Felix Strackx : Per sport ?

Minister Marino Keulen : Neen, in het algemeen.

De heer Felix Strackx : Ik weet niet of dat veel zin heeft. Mensen zijn niet vertrouwd met die sporten en het heeft weinig zin om er een keer over te berichten. Er moet continuïteit zijn.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad jammer dat dit geen interpellatie is, want dat zou ons de kans geven dieper in te gaan op het onderwerp.

Mijnheer de minister, u had het over Europa. Ik denk dat een apart sportnet niet mee zou spelen op het vlak van kartelvorming. Het gaat om kartelvorming op Europees niveau. Dat blijkt uit de arresten. Mijn voorstel is dat het kanaal een VRT-kanaal zou blijven en dat de reclame-inkomsten gedeeltelijk naar de commerciële zenders zouden

Decaluwe

gaan. Dat moet verkocht kunnen worden als universele dienstverlening.

De heer Strackx heeft een punt dat er continuïteit moet zijn om sporten te promoten. Kinderen bijvoorbeeld kijken op naar dingen die ze op televisie zien. Een groot aanbod op een systematische manier zou de diversiteit in sportbeoefening kunnen vergroten. Een apart sportkanaal is daar ideaal voor. Ik dring erop aan om gesprekken aan te knopen met alle zenders, ook met de regionale. U hebt overschot van gelijk dat iedereen er zal bij winnen, behalve misschien de openbare omroep. De wil moet er bij de VRT zijn. We zijn echter hoofdaandeelhouder en er is consensus, of de top van de omroep dat nu graag heeft of niet.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : De gesprekken zullen op korte termijn beginnen. Als minister van Sport ben ik erover bekommerd dat er zoveel mogelijk gratis naar sport kan worden gekeken. De kartelvorming op Europees niveau is een hindernis. Minstens even streng is de Raad voor de Mededinging in

eigen land. We mogen die zaken niet onderschatten.

Mijnheer Strackx, de minder bekende sporten worden inderdaad verkruid aangeboden. We moeten echter weten wat we willen. Als alle sporten op regelmatige tijdstippen aan bod moeten komen, dan hebben we aan vijf netten nog niet genoeg. Ik heb het initiatief 'Vlaanderen Sportland' gelanceerd. Bedoeling is om een medium aan te bieden waar ook minder bekende sporten in kunnen worden gecoverd.

We moeten toegeven dat de openbare omroep de voorbije jaren een geweldige evolutie heeft doorgemaakt op dit vlak. Er is een grotere diversiteit en een rijk aanbod. Stilstaan is achteruitgaan, en we moeten dan ook proberen om een en ander te verbeteren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.57 uur.*
